

STEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trg Svobode, 6

Izhaja enkrat na mesec

Izdaja S.K.P.D. »Francišek B. Sedaj« iz Števerjana

Registriran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1969. Rev. 72

UREDILI: ALENKA ČERNIC, MARTIN SREBERNIC, DAMJAN TERPIN

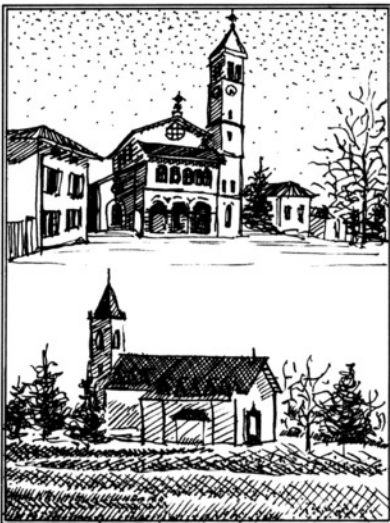
UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR · BORIS HLADNIK · EDI HLEDE (Odgovorni urednik) · Lasten tisk

OPREMILO:

SARA KOMJANC · IVAN VOGRČ
BRANKO TERČIČ · PETER TERPIN

SLIKA, DAVID PINTAR

Števerjan,

oktober 1984

Leto XVI

Štev. 6

PRIJETNA NOVICA ZA JAZBINCE

Na skupni seji, ki je bila v četrtek, 11. oktobra letos na goriški provinci, kjer sta na povabilo Briske gorske skupnosti sejala odbor te skupnosti, pod predsedstvom Števerjanca Hadrijana Corsija in pokrajinski ožji odbor, pod vodstvom predsednika Silvana Čurpete, so določili, da naj gre vsota milijarde in pol lir za ureditev ceste, ki povezuje Ločnik preko Gradiškute z Jazbinami.

Načrte že pripravljajo in če ne bo drugih ovir bi morala dela steči že v prihodnjem letu.

S tako vsoto bo ta potrebna cesta dobro in dokončno urejena.

Da je do tega prišlo, se je odločno zavzela Briška gorska skupnost, ki jo vodi kot predsednik naš domacin in predstavnik Slovenske skupnosti, Hadrijan Corsi.

Kaj je življenje?

V javnosti se v zadnjih časih znova zastavlja staro vprašanje, kaj je življenje. In to vpričo abortusa in še bolj vpričo evtanazije oziroma mirne smrti, da se rešiš trpljenja. Glede zastavljenega vprašanja bom povedal indijsko pripovedko.

Sakia Muni je bil srečen kraljevič; zamolčali so mu, da so na svetu starost, bolezen in smrt. Nekega dne je šel na sprehod. Ob poti zagleda grdega, brezzobega starca. Kraljevič vpraša, kaj je to. Povedo mu, da je to starost in da starost čaka vsakega človeka, tudi njega. Kraljevič se zgrozi, gre domov in se zapre, da bi razmišljal, kaj je starost. Čez čas se nekako pomiri in gre znova na sprehod.

Tu zagleda bolnika: ves v ranah je bil, tresel se je, izmučen in suh kot trlica. Kraljevič vpraša, kaj je to. Odgovorijo mu, da je to bolezen in da vsak človek lahko zboli; tudi on. Ko kraljevič čuje, da tudi on, poln zdravja in moči lahko zboli, se ozlovolji, obrne ter gre iskat samote in miru. Ko se pomiri, se znova poda na sprehod. Tedaž zagleda še drug prizor. Vidi, kako nekaj nesejo na nosilih.

"Kaj je to?"

"Mrlič".

"Kaj je to mrlič?"

Razložijo mu, da je mrlič človek, ki je nehal živeti.

Hotel je videti, kakšen je človek, ki je nehal živeti. Odprejo raven in odgrnejo mrliča.

"In kaj bo sedaj s tem mrličem?"

"Zagreblji ga bodo v zemljo."

"Zakaj?"

"Ko človek ni več živ, ga zagrebejo v zemljo, da ga tam požrejo črvi."

"Ali to čaka vsakega človeka?"

"To čaka vsakega človeka, ki se rodi."

"Tudi mene?"

"Tudi tebe, kadar bo prišla tvoja ura."

Slaba letina za števerjanske vinogradnike

"Mi smo letos potrgali že na sv.Peter", je žalostno dejal letos marsikateri števerjanski vinogradnik. Letošnja, je bila namreč izredno slaba letina. Slabo je kazalo že tam prve dni maja, ko je slabo vreme z deževjem in mrzlimi temperaturami upočasnilo prebujanje naših trt. Kljub temu pa ni kazalo prav slabo, saj so trtni poganjki dobro obrodi-li: na vsakem sta zrastle po dva lepa grozda, ali celo po tri.

Naprej pa je šlo po drugi poti: na sv.Peter pod noč se je usula taka toča, da se podobne malokdo spomni. Škoda je bila ogromna. Grozdje je bilo vse potolčeno, na tleh med listjem so ležali celi grozdi, mlade rozike so bile vse razcefrane ali celo odsekane. Grozdje, ki je kljub toči ostalo na trtah, je bilo odslej podvrženo naglemu gnitju. Prizadeta je bila torej, poleg količine, tudi kvaliteta. Posledice se bodo na rozikah poznale tudi prihodnje leto, saj se zaradi udarcev rade lomijo.

Kar pa je grozdja ostalo, je počasi "poprijelo" in zgledalo je, da bo še kar dobro dozorelo. Račune pa nam je prekrizal deževni september. Grozdje je zaradi dežja začelo gniti kar od kraja in se ohranilo zdravo le po nekaterih vinogradih. To, pa po zaslugi vinogradnika, ki je gnitje preprečil z ustreznim škropljenjem.

Po 20.septembru ni bilo več kaj čakati, gnitje je vedno bolj napre-dovalo. Tako so od 20. do 25.septembra vsi vinogradniki pričeli trgati. Muhasto vreme pa ni pustilo da bi trgatev stekla v miru. Zgledalo je, kakor da bi kradli, saj smo trgali le po nekaj ur na dan, kajti deževalo je prav vsak dan. Lepo vreme se je ustalilo šele 7.oktobra, kadar je bila trgatev že pri koncu.

Poleg muhastega vremena so našim vinogradnikom delali velike preglavice še nekateri novi zakoni. V veljavo so namreč stopili novi predpisi v zvezi z najemom pomočnikov v vinogradih. Prejšnja leta so ob trgatvi prihajali na pomoč soročniki, prijatelji in znanci, precej tudi iz

onstran meje, tako da je trgategv zadobila videz velikega praznika. Letos pa po vinogradih ni smelo biti drugih "trgačev" kot tistih, ki jih je nakažal goriški urad za zaposlovanje. Te "trgače" bi morali plačati približno 7000 Lir na uro in skoraj 10.000 Lir na dan za zavarovanje. Sobote in nedelje pa bi morale biti proste. Zakon na ta način primerja naše vinograde nekakim tovarnam in delovnim pogojem ter okoliščinam, ki se nahajajo v teh. Tisti pa, ki si je te predpise izmislil, je pozabil na veliko razliko: vsi naši vinogradi ležijo pod milim nebom in morajo računati tudi z vreme-
nom. Ko je grozdje zrelo, ga je treba čim prej potrgati in ni mogoče čakati ponedeljka, če se lahko trga tudi na soboto in nedeljo, saj predstavlja par dni zamude lahko veliko škodo.

Ko smo se vinogradniki dobro informirali o novih predpisih, se je marsikateri vprašal, če mu se letos sploh še izplača trgati: že je bilo malo pridelka, sedaj pa bi urad za zaposlovanje hotel naprtiti vinogradniku nekega "trgača", ki morda še ni videl grozdja na trti. Bi ta sploh znal trgati? Bi bil morda zmožen pobrati dnevno toliko grozdja, da se ga bo splačalo najeti?

Naredim primer: za 70.000 Lir, ki jih mora gospodar plačati dnevno za vsakega delavca, bi mu moral ta utrgati vsaj 100 kg grozdja (če računamo grozdje po 700 Lir) samo zato, da ga plača. Seveda si 100 kg upa potrgati vsakdo, problem pa je, koliko časa potrebuje za to. Eno uro, dve, tri...? Po podatkih iz prejšnjih let sem izvedel, da so bili v Števerjanu "trgači", ki so si upali utrgati tudi po 15 stotov grozdja dnevno, bili pa so tudi taki, si so pobrali le po 2,5 stota. Seveda sta to dva skrajna primera. Vprašanje pa je, kateremu od teh se bo približal delavec, ki ga nakaže urad za zaposlovanje. Moje mnenje je, da se bo približal drugemu, saj sem že povedal, da večina teh sploh ne zna trgati in je treba precej let prakse, preden bo lahko nekdo utrgal do 15 stotov na dan.

Tako, dragi bralci, čemu smo mi kmetje vse leto garali? Zakaj pridejo sedaj ljudje, da nam poberejo vse, kar smo si pripravili z velikim trudom? Seveda lahko rečejo, da so kmetje polni denarja. Ne vedo pa, koliko truda je bilo treba, da so si pripravili vse to, kar inajo; ne vedo, da so kmetje šele pred par leti izplačali dolgeve, ki so se jim nagrmadili, da so si ku-

pili najprej zemljo-saj je pred tridesetimi leti redkokdo bil gospodar svoje zemlje v Števerjanu-potem so morali kupiti orodje, popraviti hišo itd.

Če bodo podobni zakoni še naprej pritiskali na nas kmete in vsiljevali take pogoje, se nam bo splačalo, da najprej pruredimo vinograde, potem pa se združimo v zadrugo in kupimo stroj za pobiranje grozdja, ki stane danes približno 100milj. Lir. Na ta način pa ne bomo mo več pridelali pristnega briškega vina, saj ta stroj poslabša kvaliteto grozdja in pristi velike posledice na vinu.

Pa povrnimo se spet k našemu grozdju. Od letine, kakršna je bila letos, ni kaj prida pričakovati. Grozdje je bilo ob trgatvi precej gnilo in še ne dovolj zrelo, zato mora kletar zelo paziti na letošnji pridelek. Takoj je moral namreč dodati moštu bisulfit ali žveplov dioksid, da je v njen preprečil razvitje škodljive očetne glivice in da se bo vino dobro ohranilo. K temu pa je letos pripomogla njegova naravna kislina, ki je bila v odlični količini. Kakor sem že omenil, grozdje ni bilo letos dovolj zrelo, zato je bilo treba moštu nekako "pomagati", da je prišel do potrebne alkoholne stopnje.

Za konec naj omenim še to, da v teku oktobra mora biti mošt vsaj enkrat pretočen, da ne dobi nezaželenega duha po "drožjih".

Vogrič Ivan

0°0°0°0°0°0

Obvestila iz občinske uprave

- Do 29. novembra morajo vinogradniki prijaviti količine letos pridelanega vina.
- Do 10. decembra morajo vinogradniki prijaviti količine in vrste pridelanega grozdja, da lahko dobijo posebne nalepke za steklenice s kontroliranim poreklom.

SKAVTSKA DRUŽINA V ŠTEVERJANU

objavljamo v tej številki daljše poročilo o delovanju skavtov (in tu so seveda mišljene tudi skavtinje, volčiči in veverice) v naši vasi. z upanjem, da se bo že itak uspešno začeto delovanje števerjanskega odseka te velike mladinske organizacije obogatilo z novimi idejami, ki jih bodo prinesli novi člani. Zato že na začetku objavljamo urnik sestankov:

<u>Volčiči in veverice</u> (od 8. do 11. leta)	<u>torek ob 17h</u> vodi: Alenka Černic
<u>Skavtinje (novinke)</u> (od 12. leta dalje)	<u>nedelja ob 11h (po maši)</u> vodi: Vlasta Terpin
<u>Skavtinje (ostale)</u>	<u>nedelja ob 11h (po maši)</u> vodi: Mojca Terčič
<u>Skavti (Novinci)</u>	<u>petek ob 17h (pred mašo)</u> vodi: Matjaž Terčič
<u>Skavti (ostali)</u>	<u>petek ob 18.30 (po maši)</u> vodi: Simon Terpin

Vsi sestanki se vršijo v spodnjih prostorih Sedejevega doma.

Jamboree-Globasnica 1984. Skupen tabor Koroških, tržaških in goriških skavtov in skavtinj

Program letošnjega tabora je potekal v dveh oblikah: skupni in ločeni. Večji del programa se je vršil v skupni obliki, kot npr. prvi dan, ko smo postavili šotore in urejevali svoje podtabor. Delo je nadaljevalo tudi naslednjega dne, ko smo postavili vhode, oglasne deske, stranišča, kuhinje, intoltarje za vsak podtabor. Ko je bilo zvečer skoraj že vse dokončano, smo se zbrali pod glavnim jamborom, kjer se je vršila slavnostna otvoritev Jamboreeja. Vsakdo je imel na prsih pripeto črko, ki je skupaj z ostalimi sestavljala geslo letošnjega Jamboreeja: "Pogumno zvesti izročilu". Sledila je naša, nato pa smo se zbrali v krogu in s prižganimi svečami v rokah zapeli Skavtsko pesem. To je bil višek prijetnega razpoloženja, ki se je ustvarilo na letošnjem taboru. Tako se je v praven skavtsken duhu pričel Jamboree '84.

Naslednjega dne smo uvedli novo navado, ki je po mojem mnenju izvrstna za medsebojno spoznavanje in vzpostavljanje novih prijateljskih vezi: vsak dan je prišlo do zamenjave vodov med podtabori. Vod, ki je bil v gosteh, je izvajal program gostujočega tabora, po tabornem ognju, pa se je vrnil na lasten podtabor. Istega dne popoldne, smo imeli zanimivo predavanje o problematiki koroških Slovencev. Predavali so nam trije ugledni gostje. Sledila pa je krajša diskusija.

Naslednjega dne je bil na vrsti dan izražanja. Vsak vod je moral predstaviti dve risbi, poezijo, spis ali kak ročni izdelek. Najbolje so se izkazali Korošči, zatem mi, iz Goriške, nato Tržačani.

Nedelja 22.7. je bila posvečena obisku staršev. Ob 11h je bila maša, kateri je poleg nas prisostvovalo približno petsto gostov. Popoldne smo organizirali taborni ogenj za starše, ki pa smo ga zaradi slabega vremena morali prekiniti že pred koncem. Sestavljen je bil iz resnejšega dela, ki je vseboval recitacije, branje razmišljanj itd. in zabavnega, ki je vseboval skavtske škeče. Zvečer pa je bila na sporedu nogometna tekma med skavtsko ekipo in domačini, ki so tudi zmagali.

Na vsakem taboru je tudi dan športa. Tokrat smo poudarili zlasti športe, ki zahtevajo skupinsko udeležbo. Zato smo izbrali sledeče panoge: scout-ball, ki je značilna skavtska igra z žogo in "skalpi", nogomet, ginkana in baseball-scout, ki smo ga letos prvič odigrali. Tudi na tem področju so se najbolje izkazali Korošči, Goričani, nazadnje pa Tržačani.

V torek je bil na vrsti celodnevni izlet na Peč. Vzpon je bil še kar dolg in naporen, zato smo se odpravili na pot že zgodaj zjutraj. Kosili smo iz nahrbtnika pri koči, ki je uro in pol oddaljena od vrha. Na cilj pa smo se slikali in se vpisali v spominsko knjigo. Pot nazaj je oviralo slabo vreme zato smo morali hiteti. Kljub temu pa nas je pred prihodom zmočil dež, tako da smo zvečer legli k počitku zelo utrujeni.

V sredo je bil na programu dan FWK. Vsak posameznik je moral pokazati svojo spretnost in pripravo. Zjutraj smo teknovali po podtaborih in sicer v topografiji, prvi pomoči, kuhanju itd. Popoldne pa so najboljši teknovali z najboljšimi iz ostalih podtaborov v raznih zabavnih igricah, kot so lov na hruške, priprava nahrbtnika z najnujnejšimi potrebščinami za

tabor, pisanje ljubezenskega pisma itd. Tudi tokrat so se najbolj izkazali Korošči.

Četrtek je bil dan zbranosti. Tema dneva je bila "Skavtski zakoni in božje zapovedi". Dobili smo gradivo, ki smo ga nato prebrali, o njem razmislili in se razgovarjali. Zvečer je bil na vrsti taborni ogenj, ki smo ga za vse pripravili Goričani. Treba je reči, da smo se tokrat zares izkazali, posebno v izvajanju. Tema goriškega večera je bila "Kokoš Brigita in njena ~~tragična~~ smrt". Skeči in scene so bili posrečeni, zato so se gledalci zelo zabavali. Podobna večera so pripravili tudi Korošci in Tržičani.

Zaključek letošnjega tabora je bil res ganljiv. Voditelj koroških skavtov Maks je prebral razmišljanje o bratstvu, prijateljstvu in o sreči ki izvira iz njega. Štiri v belo oblečena dekleta pa so bsprenljale te besede z mimiko. To je bil najlepši zaključek tabornih ognjev.

Že smo pri nedelji! V zraku smo čutili čas odhoda, četudi smo se vrnili šele v torek. Zadnji zbor je bil sklican zato, da smo prisostvovali sv. mši, snemanju zastave in klicom posamesnih vodov. Zbrali smo se tako vsi skupaj, da bi vsak od nas ohranil lep sponin na Jamboree. Pesen slovesa je dala povod za marsikatero solzo, objen z novini prijatelji in vesel nasvidenje-seveda na prihodnjem Jamboreeju.

Naj dodamo še, da so se letošnjega Jamboreeja, tabora koroških, goriških in tržaških skavtov, ki je potekal od 17. do 31. julija v Globasnici na Koroškem, udeležili tudi skavti in skavtinje voda Medvečor in Zoln iz Števerjana. Medtem ko so dekleta skupno nastopala z vodom Lisic iz Podgore, so fantje imeli svoj vod. Z marljivostjo in dobrin obnašanjem pa so si priborili prvo mesto na goriškem podtaboru. Prejeli so še posebno priznanje za zgradbo, na katero so dvignili svoj šotor.

Števerjanski vestnik jim iskreno čestita!

Skavtska maša

Za števerjanske vernike je skavtska maša nekaj nenavadnega, s tem pa še ni rečeno, da je tudi nekaj negativnega. Nasprotno, taka oblika sv. datve pomeni obogatitev, prenovitev in tesnejše sodelovanje mladine pri verskem obredu. Zato je prav, da je bila skavtska maša izvedena in upati je, da se bodo take pobude še pnovile.

Pogled na altar je bil v nedeljo 14. oktobra nenavaden, a gotovo prijeten. Nad petindvajset članov števerjanske skavtske družine je stalo okrog altarja v svojih krojih in tako javno pokazalo, da pripadajo, kot poveljci in kot organizacija, Kristusovemu ljudstvu. Ob spremljavi kitare so prepevali različne skavtske pesmi in aktivno sodelovali pri bogoslužju božje besede. Gotovo je bila to pozitivna izkušnja in prav bi bilo, kot že rečeno, da bi skavtska maša postala eden od običajev števerjanske verske skupnosti.

Po maši so nas skavti povabili v Sedejev don, kjer sta voditelja Matjaž in Alenka spregovorila nekaj besed o pomenu skavtske organizacije in povabila starše, naj svoje otroke skušajo navdušiti za to organizacijo:

"...Treba je samo dobre volje in vztrajnosti, saj samo tako bomo prišli do pravega skavtizma, ki nam bo služil vse življenje, tako da bomo imeli zgled vsej župniji, vsem ljudem... Skavtska organizacija je vzgojnega značaja, hoče pripomoči k verski poglobitvi svojih članov, vzgojiti jih v zavodne Slovence in poštene državljane. Pri tem se poslužuje vzgojnih metod svojega ustanovitelja Baden Powella, ki sloni na združevanju mladine, samovzgoji, dejavni pomoči bližnjemu, življenju v naravi in na krepitvi telesnih in duševnih sposobnosti..."

"...Pri skavtih se bodo vaši otroci morda naučili marsikaj slabega, gotovo pa tudi zelo veliko dobrega..."

Veseli Gans

PLODEN SESTANEK.

V Sedejevem domu v Števerjanu je bil sestanek, ki so sega udeležili nekateri števerjanski skavti, starši in g. župnik Ambrož Kodelja.

V Števerjanu je namreč že nad trideset mladih ljudi, ki se ukvarja s skavtizmom. Pokazala se je zato potreba po razgovoru, kako bi to delo lahko bolje uspevalo.

Na sestanku se je ocenilo, da je vključevanje mladine v to organizacijo hvalevredno delo, ki naj plemeniti duha in značaj naših mladih.

Pametno je zatorej, da se za uspeh skavtizma zavzamemo, v prvi vrsti starši, pa tudi celotna števerjanska skupnost.

Skavti naj se potrudijo in vložijo vso dobro voljo, da bodo s svojim obnašanjem vredni skavtske tradicije in slovesa.

MODRO OBNASANJE POŠTENEGA POLITIKA

Nedavno je dosedanji predsednik deželne vlade, odvetnik Comelli, napovabilo svoje stranke, podal ostavko. Za novega predsednika je bil imenovan Adriano Biasutti. Oba sta Furlana.

Števerjanci smo dobro poznali dosedanjega predsednika Antona Comellija. Bil je parkrat v Števerjanu. Prisoten je bil ob slovesnosti obnovitve občinske stavbe in ob slovesnosti otvoritve nove šole v Dragah. Sploh je rad prisluhnil našim potrebam in, če mu je bilo mogoče, je vedno poskrbel, da so se zadeve uredile.

Predsednikoval je polnih enajst let z dobrim uspehom, pošteno in umirjeno.

Krščanska demokracija, stranka, kateri pripada, je sklenila, da ga zamenja z novim mlajšim predsednikom, ker je tudi res, da se vsako predolgo zavlacjevanje na oblasti počasi skisa in zgubi tisto prožnost, ki jo zahteva današnji čas.

Predsednik Comelli je strankin sklep, poštenjak kakor je, vzel na znanje, odstopil ter prepustil mesto na razpolago drugim. Dokazal je s tem, da ima veliko kulturno izobrazbo, veliko poštenostjo, kar manjka mnogim političnim predstavnikom, tudi našim, ki se krčevito tiščijo stolčka tudi ko gredo proti interesom družbe zavoljo svojega predolgega in zbledelega mandata.

Comellijev svetel zgled bo morda odprl oči marsikateremu politiku! Je pa to predvsem stvar izobrazbe, kulture in političnega poštenja. Če to manjka pač ni pomoči!

Novi predsednik Biasutti, ki je bil v deželni vladni že odbornik za javna dela, pozna števerjanske probleme tako, da bomo z njegovo pomočjo lahko marsikaj dobrega dosegli v prid števerjanske skupnosti.

Sestankov ob postavljanju nove večine, ki so se odvijali v palači deželnega sveta v Trstu ali v deželni palači v Vidmu; se je udeleževala tudi delegacija Slovenske skupnosti kot sooblikovalka večine, ki upravlja deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Poleg dr. Rafka Dolharja, dr. Andreja Bratuža, Gradinirja Gradnika in dr. Draga Štoke, se je vseh sestankov udeležil tudi naš domačin Marjan Terpin. Tako so naši predstavniki sodelovali pri oblikovanju najvišje deželne oblasti, to je deželne vlade in obenem navezali tesne stike z najvišjimi političnimi predstavniki naše dežele.

(sledi podpis)

Mladi Nemci iz Danske v Gorici in Števerjanu

Takoj po gostovanju koroških Slovencev z lutkarsko predstavo, o kateri poročamo na drugem mestu, smo v Števerjanu gostili še drugo skupino pripadnikov neke narodne manjšine: tokrat so prišli mladi pripadniki nemške manjšine na Danskem. Mladi Nemci sestavljajo pihalni orkester Nemške mladinske zveze, t.j. mladinske organizacije, ki združuje pripadnike nemške manjšine v severnem Šlezvigu (pokrajini na jugu Danske). Skupino sta gostili Mladinski sekciji Slovenske skupnosti iz Trsta in Gorice. V ponedeljek 15. t. m. so gostje, ki so prišli v Trst že prejšnji dan, kjer so tudi ostali vse do četrтка, obiskali goriško pokrajino. Najprej jih je na občini v Gorici sprejel župan dr. Scaramo z odbornikom dr. Paulinom in tajnik . SSK Terpin ter pokrajinski odbornik dr. Špacapan. Po krajšem obisku goriškega gradu, so mladi Nemci ogledali višje srednje šole, kjer so najprej poslušali krajše predavanje o stanju slovenskega šolstva v zamejstvu, nato pa so za dijake višjih srednjih šol nastopili z enournim koncertom. Po kosilu v Števerjanu so obiskali klet A. Komjanca na Jazbinah in poskusili novo vino. V Sedejevem domu v Števerjanu jih je popoldne pričakal deželni tajnik Slovenske skupnosti prof. A. Bratuž, ki je mlade Nemce seznanil s politično situacijo naše manjšine. Predsednik društva Sedej M. Srebernič pa je gostom poklonil nekaj izvidov knjige M. Terpina "Števerjan". Popoldanski program je predvideval še športno srečanje, in sicer odbojcarski tekmi med gosti in goriškimi odbojkarji in odbojkaricami. V Katoliškem domu v Gorici jim je kasneje v razvzdarilo zagral nekaj pesmi novoustanovljeni ansambel Syromakki. Po večerji : o gostje iz Danske niso mogli kar tako posloviti od Brd in našega odlične kapljice. Zopet so zato zavili k nam v Števerjan poskusit letošnji pridelek Mužičeve kleti na Križišču. Večer se je tako zaključil v veselim razpoloženju in marsikdo od gostol je zatrdil, da se bo še dolgo spominjal G Gorice, Brd, Števerjana in njegovega odličnega vinca.

POZDRAVLJENI KOROSCI !

Dolgo vrsto let gojimo prijateljske stike s koroškimi brati. Večkrat so bili med nami a tudi Števerjanci smo tam "rajžali", pohajali, pa tudi resno nastopili z našim zborom, ansamblom in odrskimi predstavami.

Niso zatorej mogli manjkati v Števerjanu ob priliki letošnjih "Koroških dni". "Koroški dnevi" so namreč srečanja, ki jih goriška Zveza slovenske katoliške prosvete prireja skupno s tržaško Slovensko prosveto in koroško Krščansko kulturno zvezo izmenično vsako leto: enkrat na Koroškem, potem pa na Primorskem.

V Sedejevem domu so Korošci prikazali našim otrokom lutkovno predstavo, ki je bila zelo dobro obiskana in je vzbudila precej zadovoljstva ne samo med otroki, ampak tudi med starejšimi, ki so za to priliko prihiteli v prostorno Sedejevo dvorano.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR P.D. "FRANČIŠEK B. SEDEJ" V MILANU.

V nedeljo 21. oktobra je mladinski pevski zbor prosvetnega društva "Frančišek B. Sedej" gostoval v Milanu pod vodstvom učiteljice Anke Černic in dr. Oskarja Simčiča.

V lombardijsko prestolnico smo dospeli ob 11. uri. Ogledali smo si baziliko sv. Ambroža, ki je bila zgrajena v tretjem in četrtem stoletju in milansko stolnico. Notranjost je nad vse zanimiva. Z vrha stolnice smo lahko obudovali ves Milan. Ne smeš iz Milana, če si ne ogledaš Leonardove Zadnje večerje. Leonardo da Vinci je to sliko narisal v letih 1452-1519. Cerkev, v kateri je bila umetnina shranjena je bila porušena do tal in ostala je samo stena s sliko. Nekateri trdijo da je bil to čudež. Tudi mogočnega gradu gospodov Sforza ne gre pozabiti, saj je zanimiv in starodaven, zgrajen v letih 1368-1392. Po teh ogledih smo šli na kosilo. Ob 4^h je bila sv. maša pri kateri je pel mladinski zbor na povabilo tamkajšnjih Slovencev. Ti se zbirajo enkrat na mesec. Imajo sv. mašo, po njej pa se zbirajo v bližnjem domu kjer zapojejo in klepetajo pozno v noč. Prihajajo iz mesta in okolice, kjer nekateri prebivajo. Skupaj jih privablja slovenska beseda in pesem.

Povabili so tudi števerjanski mladinski zbor, da jim je pri maši pel. Lepo ga je na pianolo spemljala Mihaela. Pri koncertu so igrali na kitare še Janez, Mihael in Anka. Vsi očroci so bili zelo zadovoljni in ni manjkalo aplavzov.

Po koncertu ni manjkala prijetna zakuska. Tudi števerjanske mamice so priskočile na pomoč z različnimi slaščicami in dobro briško kapljico, ki je seveda ni manjkalo tudi v avtobusih med potjo.

Na gostovanje se ni odpravil samo zbor, pridružili so se mnogi starši in prijatelji, ki jih je zanimalo, da se spoznajo s milanskimi Slovenci. Vseh nas je bilo kar za dva velika avtobusa. Družba je bila tako vesela, da se nihče ni zavedal dolge poti.

Poslovlili smo se od Slovencev v Milanu z obljubo, da se bomo še vrnili!

Mirjam D.H.

Starši, ki so se izleta udeležili, se zahvaljujejo Anki Černic, da je izlet organizirala in izvedla. Hvala. Prav tako se zahvaljujejo dr. Oskarju Simčiču!

SPOMENIK NA JAZBINAH

V nedeljo 21. oktobra so slovesno odkrili spomenik padlima jazbinskima partizanoma Francu Štekarju in Jožefu Korsiču.

Franc Štekar je imel komaj 18 let, ko je med Sovenco in Humom padel v zasedo nemških zavojevalcev in obležal mrtev. To je bilo 16. februarja 1944. Jožef Korsič pa je padel na Stolu pri Kobaridu 6. decembra 1944. Tudi on je imel 18 let!

Imena obeh jazbinskih partizanov sta vklesani na skupnem spomeniku v Števerjanu.

Ob otvoritvi se je na Jazbinah zbralo mnogo občinstva. Slovesnost se je začela s sv. mašo v jazbinski cerkvi. Opravil jo je, kakor nato blagoslovil novi spomenik, župnik Ambrož Kodelja. Sledil je nato kulturni spored, ki so ga izvajali združeni moški zbori z vse Goriške skupno s godbo na pihala z Dobrovega pod vodstvom Ivana Klanjščka. Nastopil je tudi mešani pevski zbor z Jazbin, ki ga je za to priliko pripravil in vodil domačin Zdravko Klanjšček.

Spomenik sta odkrila mater in brat padlih partizanov Amabilis Štekar in Gvido Korsič.

Na odru so se po recitacijah Staneta Raztresena, zvrstili govorniki. Omenimo naj le govor domačina Marija Klanjščka, ki je kot domačin najbolj občutil to slavo.

Jazbinci so se za to priliko dobro pripravili tako, da je vsa slovesnost potekala v prijateljskem vzdušju. Tudi družabnost po slovesnosti je bila prilika za spoznavanje starih in novih prijateljev.

Spomenik so postavili domačini ob zavisli in podpori števerjanske sekcije ANPI (Associazione nazionale partigiani italiani). Zanj so tudi darovali razni finančna sredstva, med katerimi gre omeniti števefjansko občinsko upravo.

Vseskozi so ob spomeniku imeli častno stražo števerjanski in goriški skavti ter goriški taborniki. Med venci je bil tudi venec Slovenske skupnosti, ki sta ga nosila Jelko Komjanc in Branko Černic.

ZAPUSTIL NAS JE AVGUST ŠKORJANC.

Drugega oktobra je umrl, po dolgi bolezni, v goriški bolnici naš domačin Avgust Škorjanc. Dočakal je 74 let, saj se je rodil v Števerjanu 1. januarja 1910 v močni kmečki družini. Tudi sam se je posvetil kmetijstvu ter se trudil na teh naših trdih a ljubljenih brajdah. Poročil se je z domačinko Dolores Komjanc in si ustvaril številno družino. Rodili so se mu nareč trije fantje in tri dekleta. Prišla je vojna in tudi njega je zajel vihar, ga zanesel daleč od domačije kot italijanskega vojaka. Priključil se je nato partizanom in več mesecev trpel mraz in lakoto po slovenskih gozdovih. Tu je tudi dobil bolezen, ki je je občutil vse v povojnem času. Otroci so se udeleževali v števerjanskem prosvetnem in cerkvenem življenju, pri cerkvenem zboru in katoliškem prosvetnem društvu. Njega samega si videval ob glavni nedeljski maši in ko je po njej kramljal s sovrstniki.

Gušteta- tako smo ga domačiki klicali- bomo ohranili v trajnem dobrem spominu! Ženi in otrokom pa izražamo iskreno sožalje!

Slovenska skupnost iz Števerjana je v spomin Avgusta Škorjanca poklonila števerjanski cerkvi Lir 50.000.- namesto cvetja na grob.

NEPOTREBNA PRIJAVA. KOJ U V ČAST?

Nino, kakor ga že vsi Števerjanci kličemo, to je Albin Šuligoj, opravlja svojo službo na števerjanskem poštnem uradu že nad 17 let.

Vsaakega lepo sprejme v slovenskem jeziku, vsakemu postreže in mu dà, ako želi, še potrebne nasvete. Skratka, vsi občani smo z delom tega slovenskega uradnika izredno zadovoljni.

Pa se ti najde "Števerjanec", ki pismeno zatoži zgledega uradnika Ninota nadrejenim poštnim oblastem češ, da je zapustil svoj urad in šel pit kavo. S tem je sprožil postopek disciplinske narave in seveda zasliševanje in se bo morda vse končalo tako, da bomo namesto slovenskega uradnika dobili na poštni urad novega uradnika italijanskega jezika. Vse to po zaslugi tistega Števerjanca, ki ni pomislil na vse kar je poštni uradnik Nino storil dobrega vsem občanom.

To je nepremisljeno - da uporabimo mil izraz - dejanje, ki zasluži našo obsodbo in se od njega pošteni Števerjanci javno distancirajo!

Da bi vsaj delno popravili mučen vtis, ki ga je ta prijava vzbudila in ga je ta Števerjanec povzročil sta sekcija Slovenske skupnosti za Števerjan in prosvetno društvo "Francišek B. Sedej" naslovila na poštne oblasti v Gorici pismo iz katerega odlomek prinašamo v italijanskem izvirniku:

"... Venuti a conoscenza della inopportuna denuncia da parte di un abitante di S. Floriano del Collio nei confronti dell'impiegato sig. Suligoj Albino, teniamo a precisare anche a nome della popolazione del ns. Comune, che il predetto impiegato già da 17 anni espleta il suo lavoro nel locale Ufficio Postale con alta qualificazione e competenza, nonché con grande zelo e responsabilità, per cui gode grande stima e rispetto da parte di tutta la popolazione ..."

Početje tega Števerjanca torej odločno odklanjamo in zavračamo ter izražamo vso našo solidarnost gospodu Šuligoju združeno z željo, da bi Nino še dolgo uradoval na našem poštnem uradu v slovenskem jeziku!

Za vse dobro, kar je za vaščane naredil pa naj mu gre javna zahvala!

ODPRLI NOV SLOVENSKI TEHNIČNI ZAVOD V GORICI

Že pred tremi leti sta Sindikat slovenske šole in pokrajinska uprava zahtevali odprtje slovenske sekcije pri goriškem tehničnem zavodu ITI. Za to se je zavzemala posebno takratna pokrajinska odbornica Marija Ferletič. Toda ves trud je bil zaman. Letos so se stvari nekako rešile, pa se je ob odprtju šol vse nanovo zataknilo v Rimu. Končno sta romala kar v Rim pokrajinski odbornik dr. Mirko Špacapan in podpredsednik pokrajinske uprave g. Fabbro. Šole na njuno odločno zahtevo je ministrica za šolstvo Falcuccijska podpisala akt in šolski pouk se je začel. Obiskuje ga 12 dijakov.

Torej spet je le direktni poseg slovenskega izvoljenega predstavnika razrešil problem. Torej le s slovensko samostojno politiko lahko pričakujemo praktičnih uspehov!

NESREČA ZADELA GENERALA RADA KLANJŠČKA ?

Pred dobrimi štirinajstimi dnevi naj bi se odpravil iz Črnomlja s službenim helikopterjem proti Postojni naš sovaščan general Rado Klanjšček. Spremljal ga je polkovnik v pokoju Ivan Ron. Helikopter vrste "Gazelle" francosko-jugoslovanske proizvodnje naj bi upravljal pilot Goran Fekić .

Toda o vseh treh in helikopterju je izginila vsaka sled. Iskalo ga je nad dvajset tisoč ljudi. Potapljači so pregledali vse vode. Toda nič. Kot bi se v zemljo vkopal.

Rada Klanjščka, Števerjanca, ki se je povzpел do tako visokega čina so poznali mnogi Števerjanci zlasti v zadnjih letih, ko se je preselil iz Beograda v Ljubljano. Videvali smo ga lahko ob raznih slavnostih na Primorskem. Bil je rad v števerjanski družbi in rad poslušal o svoji rojstni vasi, ki mu je vedno ostala v srcu.

Čeprav je po tolikem času težko vsako upanje, nam ostane le še to.

SLO PRED NOVIM USPEHOM ANSAMBLA LOJZETA HLEDETA.

V tem času Lojze Hlede s svojimi fanti neutrudno vadi. Ta priznani števerjanski ansambel je namreč pred zahtevno preizkušnjo. Te dni bodo namreč odpotovali v Ljubljano, kjer bodo snemali na televiziji.

Njihova muzika bo namreč razveseljevala, poleg drugih slovenskih skupin, gledalce ljubljanske televizije na silvestrov večer.

Jasno je, da bomo tudi mi zamejci ta večer "bulili" v televizor in nazdravljali našim fantom (možem!).

Ponosni smo seveda tudi nad tem uspehom ter jim kličemo :
korajžno fantje!

CRAXI SPREJEL ENOTNO SLOVENSKO DELEGACIJO

Predsednik italijanske vlade Bettino Craxi je bil te dni v Trstu, kjer je prisostvoval praznovanju ob trideseti obletnici povratka Italije v Trst.

Ob tej priliki je na tržaški Prefekturi sprejel Enotno slovensko delegacijo, ki mu je izkazala naše zahteve, ki že vse predolgo čakajo na rimsko milost.

NAŠ ZBOR NA VALOVIH TRŽAŠKE POSTAJE.

V opoldanski oddaji je tržaška radijska postaja dne 29. oktobra prenašala nastop mešanega pevskega zbora P.D. "Francišek B. Sedej", ki ga je vodil dirigent Herman Srebrnič.

Zlasti je bila zanimiva pesem Brda, ki jo je na besedilo Alojza Gradnika skomponiral Karel Boštjančič.

Nadaljujemo z objavljanjem prispevkov, ki smo jih prejeli od našega prijatelja, literata Ivana Kalavasića. Objavljamo tokrat prvi del crtice "Brata".
Ivanu Kalavasiću se zahvaljujemo in upamo, da bodo še drugi sledili njegovemu zgledu, tako da bo naš list postal bolj pester in zanimiv.

BRATA

Na prisojni strani doline je stala domačija. Domačija, kakršnih je veliko in se, podobno kot ta, spoprijemajo s podobnimi težavami. Trije otroci so se rodili očetu Jožetu in materi Marički pod Lužarjevo streho. Dobrih petdeset metrov stran od hiše je nanreč bila malo večja mlaka - nikoli ni presahnila - in po njej je hiša dobila ime. In kakor skoraj povsod drugod, tako so se tudi Lužarjevi otroci, ko so zrastle do vrha, začeli ozirati okoli sebe in preizkuševati, kako bi si počasi uredili svoje življenje.

Najhitreje je omenjeno stvar rešila hčerka Polonca - drugi otrok je bila - poročila se je in z muziko odšla od hiše in z njo Lužarjeva roditelja nista imela več skrbi.

Nekako sta se stara dva odločila, da dobi posestvo Janez, njun najstarejši sin; iskreno sta upala, da bo dober in skrben gospodar.

Najmlajšemu, Petru, torej ni kazalo drugače, kot da se odpravi preko domačega plotu in si nekje poiskuje splesti svoje gnezdo in se tako osamosvojiti.

V mestu si je poiskal službo in se toliko časa vrtal in iskal, da si je našel tudi se kar primerno stanovanje. In ko je imel to dvoje, še ni bil zadovoljen; začel se je ozirati okoli sebe, kje bi ugledal brhko deklico, da bi ji na roko nataknil prstan in jo odvedel v svoj vlgvam. No deklet pri nas res ne manjka in takin, ki bi se rade poročile tudi ne in tako je kmalu srečal sorodno duso - Francka ji je bilo ime in v isti tovarni je vsak dan malicala, kot Peter.

Tako sta se neke nedeljsko popoldne odpravila na sprehod tja gori na hrib, na katerem se je šopiril stari grad in kazal svoja rebra. Pogovarjala sta se in je Peter imel to čast, da je izvedel, da je tudi Francka doma s kmetov kakor on, da se ji toži po domu, saj se ni rada podala v mesto, pa žal skoraj ni bilo druge izbire; brat se je oženil in ne bi bila rada za teto pri hiši. Fanta tudi ni imela, da bi je rešil samskega stanu; nobenega tako ljubkega in prijetnega, kot je Peter, baje ni bilo tam v njeni vasi.

Tako sta se večkrat našla in se pogovarjala in prepričana sta bila, da se še noben par na svetu ni tako rad imel, kot ravno onadva. Logična posledica vsega tega je bila, da sta k letu zajadrala v zakonski pristan.

Nista pa se oženila le Peter in Francka, podobno neumnost, če ne še večjo, je napravil tudi njegova brat Janez. Na neki veseliği v bližnjem mestucu je zagledal bledikavo rožico in se vanjo, do ušes in še čez zatreskal in zaljubil.

Kmalu sta skočila v zakonski stan in obenem zajadrala tudi pod Lužarjevo streho.

Npvopečena žena je bila še kar prijazna tudi s starima dvema in tudi skuhati je znala tako dobro, da se človek ne bi pomišljal dvakrat napored večerjati; toda na kmečko delo se je razumela toliko, kot zajec na boben in težko verjetno je, da bi znala ločiti goruzo od ječmena in solato od zelja. Tudi se je silno bala, da se ne bi umazala - krave se je daleč ognila, da o prašičih niti ne govorimo.

Šveda vse te vrline niso pristajale bodoči gospodinjini in je tako vsa taka opravila, ki čezmerno umažejo roke, še naprej opravljala Janezova mama.

Ker pa je nekaj pač morala delati ali vsaj hoditi v službo, si je našla stolček v neki pisarnici v mestecu in od tedaj je vsak dan vozila tja svojo frizuro in kar je še obstajalo pod njo.

Šveda vse to ni ostalo brez posledic in stara dva sta počasi začela godrnjati, kakor oddaljena nevihta. In kakor se nevihta sliši vse močnejše, čim bliže je, tako se je tudi omenjeno godrnjanje slišalo vsak dan krepkeje in ostroje, nič čudnega torej, da je enkrat tudi pošteno zagrmelo in tresčilo - po domače bi se temu reklo hišni prepir. Če in Janez sta bučala in treskala kakor nevihtni oblak, mati in bledikava rožica - Sonja ji je bilo ime - pa točili solze, kot dež med in po nevihti.

(se nadaljuje)

UREJEVANJE CESTE V DVORU.

Goriška pokrajinska uprava urejuje, po onem na Pušči, tudi ovinek v Dvoru. Tesni in ozki ovinek bodo preuredili v široko cestišče, tako, da bodo tudi veliki avtobusi lagodno pripeljali po tej cesti.

V Dvoru ne bodo uredili samo zidu pod vrtecem, ampak tudi odsek ceste, ki gre od občinske stavbe do Dvora.

URADNICA CVETKA KLANJŠČEK ODŠLA NA DRUGO DELOVNO MESTO.

Občinska uradnica Cvetka Klanjšček, ki je nad pet let delala v občinskih uradih je zapustila Števerjan in odšla na drugo delovno mesto v Gorico.

Števerjanci se ji za njeno delovanje zahvaljujejo, saj je bila resna in skrbna uradnica.

Telovadni večeri.

V oktobru so se pričeli telovadni večeri, ki jih organizira Š.Z. Brda. Udeležuje se jih lepo število števerjank. Vodstvo je tudi letos prijazno sprejela prof. Tatjana Kosič iz Gorice. Potekajo pa v telovadnici osnovne šole "Alojz Gradnik" v Dragah. Če bi se še katera hotela prijaviti, to lahko stori kar direktno s tem, da se večerov udeleži. Urnik pa je naslednji: torek od 20h do 21.30.

Kuharski tečaj

Napovedani kuharski tečaj se ni še pričel, ker ni bilo še zadostnega števila prijavljenih. Prav pred izidom te številke smo izvedeli, da je bilo to število doseženo, tako da bo tečaj stekel kaj kmalu. Če je še kdo, ki bi se ga rad udeležil, se mora prijaviti na naslove (ali po telefonu) ki smo jih objavili v zadnji številki.

Glasbena šola.

Prišel se je reden pouk glasbene šole, ki ga letos obiskuje nad 20 gojencev. Vadijo pa tri instrumente: klavir, harmoniko, in kitaro. Pouk poteka ob sobotah, od 13. do 17. ure v spodnjih prostorih Sedejevega doma.

0°0°0°0°0

Darovi za Števerjanski vestnik: Druž. Koren, Klanec L. 10.000.

Števerjanski vestnik se pristržno zahvaljuje.

0°0°0°0°0°0

Športni teden, ki ga je organiziralo Š.Z. "Brda", se poteka letos od 16. do 23. septembra. Obsežnejše poročilo bomo objavili v prihodnji številki skupaj s poročilom o nagrajevanju, ki bo v nedeljo, 11. novembra, združeno s tradicionalno kulturno prireditvijo, ki jo naše društvo že vrsto let prireja na "zahvaljenco".